

Közzététel: 2014. június 19.

Következik: 2014. július 08. Szociális ellátás

Sorszám: 12.

Bölcsődék

2013. év (előzetes)

2013 végén **Közép-Magyarországon** 236 bölcsőde segítette a kisgyermeket nevelő családok életét. Az ország intézményeinek egyharmada található itt. A befogadóképesség régiós aránya az intézményi koncentrációnál nagyobb volt, az ország rendelkezésre álló férőhelyeinek 42%-a, csaknem 15 700 férőhely szolgált az itt élő kisgyermek ellátására. Az intézmények száma egy év alatt 3,1%-kal, a férőhelyeké 2,2%-kal nőtt. 2013-ban csaknem 15 ezer gyermeket írtak be a fővárost és Pest megyét is magában foglaló régió bölcsődéibe. A férőhelyszám bővülésénél kisebb mértékű volt a beíratott gyermekek számának növekedése, így 100 férőhelyre az előző évinél kevesebb, 95 beírt gyermek jutott¹.

Budapest minden kerületében működik bölcsőde és férőhelyekkel is jól ellátott. A fővárosban élő kisgyermek ellátását 164 bölcsőde biztosítja és ezekben összesen 11 900 férőhely található. A bölcsődék 23%-a, a férőhelyek 32%-a koncentrálódik ide, míg a 0-2 éves gyermekeknek a 19%-a. 10 vagy afölötti intézményszámmal a II., III., IV., X., XI., XIII. és XIV. kerületek rendelkeznek, míg a legkevesebb, legfeljebb 3 bölcsőde a kis népességű I., az V. és a XXIII. kerületekben található. A bölcsődék száma egy év alatt 3-mal nőtt (a VII., IX. és XI. kerületekben nyílt új bölcsőde). Az intézményekben összesen 68-cal nőtt a férőhelyek száma (78 új férőhely-létesítés és egyéb férőhely-változások eredményeként). A főváros kerületei közül 17 kerületben a múlt évvel megegyezett a férőhelyszám, a II. kerületben csökkent, a többi kerületben emelkedett. A főváros öt legtöbb férőhellyel rendelkező kerületében (III., IV., XI., XIII., és XIV. kerületek) a férőhelyek közel negytedede található.

A férőhelyszám emelkedésével egyidejűleg a beíratott gyermekek száma kissé csökkent. 2013. május 31-én 11 444, az előző évinél 27-tel kevesebb bölcsődés szerepelt a nyilvántartásokban, így száz férőhelyre a 2012. évinél eggyel kevesebb beíratott gyermek jutott. A beíratott gyermekek száma kerületenként eltérő irányban és mértékben változott: 9 kerületben nőtt, 13 kerületben csökkent, egy kerületben a múlt évvel megegyezett. A két szélső érték a VIII. és a VII.² kerületekben figyelhető meg, előbbiben a beíratott gyermekek számának bővülése, utóbbiban ezek csökkenése haladta meg a 10%-ot.

A budapesti bölcsődék az országos átlaghoz viszonyítva kevésbé zsúfoltak, 100 férőhelyre 96 gyermek jutott, a múlt évinél eggyel, az országosnál 2-vel kevesebb. A kerületenkénti férőhely-kihasználtsági mutatók 75 és 104 között szóródnak. A legkihasználtabbak a II., V., XII. és XVIII. kerületek intézményei, ezekben 101–104 gyermek jut 100 férőhelyre, míg a legkedvezőbb a helyzet a VII.² és XV. kerületekben, ahol ugyanennyi férőhelyen 75 és 79 kisgyermek osztozik.

A fővárosi bölcsődékben elhelyezett gyermekek többsége, 51%-a 2 és 3 év közötti, 38%-a 3 éves, vagy idősebb (közülük legtöbben összfel már óvodai ellátásban részesültek), 11%-a két évesnél fiatalabb, döntően 1 és 2 év közötti.

A gyermekek napközbeni ellátását, gondozását 2194 gondozónő végezte, 39-cel több, mint a múlt évben. Rajtuk kívül közel 1300 egyéb szakembert foglalkoztattak, akik között 164 orvos, 96 gazdasági és ételmezési szakember, valamint 10 gyógypedagógus is volt. A gondozónők 97%-a rendelkezett szakképzettséggel. Egy gondozónőre 5 bölcsődés gyermek jutott.

A bölcsődék számának növekedésével párhuzamosan a bölcsődei csoportok száma is emelkedett. 2013-ban a fővárosi bölcsődékben 953 bölcsődei csoport indult, 5-tel több, mint az előző évben. Ebből 6 csoportban csak sajátos nevelési igényű gyermekeket gondoztak, 147 csoportban pedig egészséges társaikkal közösen járhattak sajátos nevelésűek. Egy bölcsődei csoportra 12 beíratott gyermek jutott.

¹A férőhelyek december 31-i, a beíratott gyermekek május 31-i referenciaidőpontra vonatkoznak itt és a továbbiakban. A mutató értékelésénél figyelembe kell venni, hogy nem tartalmazza azokat a gyermekeket, akik olyan új bölcsődébe jártak, amely 2013. május 31. után nyitotta meg kapuit.

²A VII. kerületben a beíratott gyermekek számát és a férőhely-kihasználtságot jelentősen befolyásolta, hogy két bölcsődében is felújítási munkát végeztek.

Pest megyében 2013 végén 72 bölcsőde működött, 4-gyel több, mint az előző évben. A bölcsődei férőhelyek száma az országos átlagot meghaladóan, 7,7%-kal bővült és megközelítette a 3800-at. A beíratott gyermekek száma ennél szerényebb mértékben (1,8%-kal) emelkedett. 2013. május 31-én több mint 3500 gyermeket regisztráltak a megyei intézményekben. A megyei bölcsődék kihasználtsági mutatója jelentősen javult, 100 működő férőhelyre 94 beíratott gyermek jutott, a múlt évinél 5-tel, az országos átlagnál 4-gyel kevesebb.

A megyében 50 településen biztosított a bölcsődei ellátás, településenként 1 vagy 2 intézménnyel. Ennél több bölcsőde Szigetszentmiklóson (6), Dunakeszin (4), Gödöllőn és Vácott (3-3) található. 2013-ban 6 településen nyílt új bölcsőde. Az év folyamán 270 új bölcsődei férőhely létesült, többnyire a bölcsőde nyitások miatt.

A megyei bölcsődékben 2013-ban összesen 673 gondozónőt foglalkoztattak, 96%-uk szakképzett volt. Egy gondozónőre 5 beíratott gyermek jutott.

A gondozónők mellett 380 egyéb szakembert is alkalmaztak, akik között 72 orvos, 28 gazdasági és ételmezési szakember és 6 gyógypedagógus vett részt a bölcsődei ellátásban.

A beíratott gyermekek életkor szerinti összetétele: a bölcsődések 58%-a 2 és 3 év közötti, 33%-a 3 éves vagy idősebb, míg a fennmaradó 9%-nyi részarányt a 2 évesnél fiatalabb gyermekek tették ki.

A bölcsődék számának emelkedésével a bölcsődei csoportok száma is nőtt. 2013-ban összesen 324 bölcsődei csoport indult, ebből 3 csoportban csak sajátos nevelésű gyermekeket gondoztak és további 27 csoportba egészséges társaikkal közösen járhattak sajátos nevelésűek.

Egy bölcsődei csoportra az előző évinél eggyel kevesebb, 11 beíratott gyermek jutott.

A működő bölcsődék főbb adatai

Év	Intézmény (XII. 31-én)	Férőhely (XII. 31-én)	Beíratott gyermekek (V. 31-én)	Gondozónő (XII. 31-én)	100 férőhelyre jutó gyermek ^{a)}
Budapest					
2000	149	8 661	9 450	1 807	109
2005	140	8 082	9 562	1 867	118
2006	141	8 179	9 789	1 870	120
2007	142	8 359	9 856	1 874	118
2008	144	8 597	10 264	1 907	119
2009	146	8 778	10 646	1 992	121
2010	154	10 911	11 068	2 082	101
2011	158	11 635	11 393	2 138	98
2012	161	11 863	11 471	2 155	97
2013 ⁺	164	11 931	11 444	2 194	96
Pest megye					
2000	46	1 797	2 175	365	121
2005	41	1 698	2 173	370	128
2006	45	1 802	2 268	390	126
2007	49	1 943	2 354	418	121
2008	51	2 149	2 647	472	123
2009	55	2 192	2 862	489	131
2010	64	2 911	2 973	554	102
2011	65	3 220	3 289	594	102
2012	68	3 486	3 456	635	99
2013 ⁺	72	3 756	3 517	673	94

^{a)} A május 31-én beíratottak száma alapján. Így a számított mutató nem tartalmazza azokat a gyermekeket, akik olyan új bölcsődébe jártak, amely 2013. május 31. után nyitotta meg kapuit.